

gjort, at denne Bestemmelse aldrig er bleven udført i Praxis. Der findes endnu et stort Antal ikke-private Veie, om hvilke man ikke ret veed Bested. Det er en noget theoretisk Bestemmelse, der i sin Tid er kommen ind i Veiloven. Jeg tror, at Amtsraadene have taget ganske fornuftigt paa denne Sag, og at Praxis har været den, at naar Ingen meldte sig, antog man som selvfølgelig, at Forholdet blev, som det var, og der henligger derfor en hel Del saadanne Veie. Jeg vil anse det for meget uheldigt og farligt, om man ved hele denne Snekastningsmaterie vilde røre ved dem. Vi have ikke med dem at gøre; det, vi have med at gøre, er kun offentlige Veie, og jeg kan ikke se nogen som helst Interessé i at komme udenfor dette Spørgsmaal.

Det kan gjerne være, at der kan trænges til supplerende Bestemmelser om, hvorledes Snekastningen skal udføres ved Regulativet. Jeg tror nu alligevel, at det Rette vil være, at man holder sig til forte og klare Lovbestemmelser her og ikke kommer ind paa Enkeltheder i den Retning. Jeg har saa meget mere denne Mening, som jeg uregelmæssigt tror at turde antage, at det ingenlunde er nogen uljendt Materie, og at det Regulativvæsen, vi have, er ganske velordnet, og i den Retning tænke vi ikke at gøre Forandringer ved denne Lov. — Det kan ogsaa gjerne være, at der, saaledes som det er omtalt, kunde trænges til supplerende Bestemmelser for de Jordstykker, som ligge i fremmede Kommuner, skjøndt jeg tror det dog ikke. Men jeg maa gjøre ærede Medlemmer opmærksomme paa et Forhold, som kan faae sin Betydning med Hensyn til Jordstykker i anden Kommune, og som gjør, at man maa tage lidt forsigtig paa det Hele, det er den fakultative Myndighed, der er givet Kommunerne til at lade Snekastningen udføre baade in natura og ved leiede Jolk eller paa anden Maade. Det følger af sig selv, at naar det Sidste afstæres, bliver det en kommunal Byrde, der falder paa enhver Eiendom, som ligger i den Kommune, og saa kommer det Jordstykke i dette Tilfælde ikke i Betragtning, der ligger i den anden Kommune.

Det ærede 4de Medlem for 8de Kred (Ovesen) var mindre fornøiet med en Bestemmelse om, at Amtsraadet kan yde Hjælp til en Kommune, naar der gaar en Landevei af uforholdsmæssig stor Udtrækning gennem den. Et andet æret Medlem, nemlig det ærede 3die Medlem for 6te Kred (Ahlefeldt-Laurvig) har allerede gjort en Bemærkning i den Retning, som jeg kan tiltræde. Det er en Begrundelse, som jeg ogsaa for mit eget Vedkommende har benyttet for overhovedet

at kunne lægge Byrden over paa Kommunerne, nemlig at lade dem dele kommunevis. Det er det, der ikke maa mislignes, at det, at man har en stor Landeveisstrækning eller et større Antal Landeveie — det er Noget, som i alt Fald godt kan hændes ved Kommuner, som ligge nær ved Byerne — det er i og for sig for Kommunen en stor Fordel, thi de faae derved bedre Veie at kjøre paa og ved Siden deraf spare de Uulæget af adskillige Biveie; altsaa kunde der være nogen Forstand i at sige: Har man Fordelene, skal man ogsaa tage Byrderne derved; man kan aabne dem nogen Udgang efter Amtsraadets Skjøn, som man vel kan vente, i Reglen vil være billigt, til at faae Understøttelse, saa jeg tror ingenlunde, at det kan siges at være nogen uheldig Maade, dette Forhold er ordnet paa. Det samme ærede Medlem og ogsaa det ærede Medlem, som sidst havde Ordet, omtalte § 10, der angaar hele Mandstabsets Ophydelse. Jeg tror, at Reglen maa være affattet, som den er, og det ærede Medlem vil se, at den er affattet saaledes, at inden hele Omgangen har været tilfugt, kan Mandstabet ikke paany ophydes. Til det Mandstabs, der kan ophydes, hører Enhver, der staar paa Snekastningslisten, men vel at mærke for Betaling, men ikke som nu, hvor det er en subsidier Byrde for Jnderster og Husmænd, for Betaling, der fastsættes af Amtsraadet. Saa denne Maade kan man faae det hele Mandstabs med, men begrændset noget derved, at man har maattet sørge for, at de, der have at levere Arbeidet in natura, komme til det først, inden man opbyder det hele Mandstabs.

Jeg skal endnu omtale et Spørgsmaal, som ogsaa har frembudt nogen Interessé, og jeg skal gjøre det lidt udførlig. Det er Licitationsspørgsmaalet. Det forekommer mig lidt urimeligt at ville forbyde at lade Arbeidet udføre paa anden Maade end ved Naturalarbeide. Forholdene er nemlig ingenlunde ens overalt. Der kan være Forhold, som tale imod Naturalarbeide enkelte Steder. Der er jo Landkommuner, som have et temmelig kjøbstadsagtigt Præg, hvor det vilde være urimeligt at sige: Her skal udføres Naturalarbeide! Det forekommer mig ikke, at de ærede Medlemmer, der have anset herover, have skjøntet Affattelsen for nøden Opmærksomhed. Der staar saaledes: „For Sognekommunernes Vedkommende kan det af Sogneraadet for 3 Aar ad Gangen med Amtsraadets Samtykke bestemmes, at den Kommune paahvilende Snekastning i det Hele eller tildels skal udføres for Kommunens Regning efter Licitation, ved Afkord under Haanden eller ved leiede Jolk.“ Der